Szeged, 1922. julius 1. **Ára 6 korona.** Szombat, III. évf., 148. sz.

SZEGEDI KÖNYVTÁR H236 Ny822-41 SZEGED

SZEGED

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre 1440 kor. | Negyedévre 360 kor.
Fél évre 720 » | Egy hóra 120 »

Megjelenik naponkint reggel.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Kölcsey-utca 6. ⁂ Telefon 13-33.

Post festa . . .

Szép ünnep volt, harmónikus és fölemelő, valóban emlékezetes, sőt felejthetetlen. A természet és az emberek egyaránt azon voltak, hogy tündöklő legyen, mint régi jó hírnevünk, tiszta, mint az ősi magyar becsület és pompázó, mint a dicsőség, melyet sokszázados kulturánk áraszt szerte a világon, *az a kultura, amely erősebb a fegyvereknél és diadalmasabb a gyülöletnél.*

A magyar napsarany fényében ragyogott reggeltől estig, sugaraiban megtürdőtt és megcsillant az ünneplő nagyok és kicsinyek tekintete és káprázatossá vált mai koldus szegénységünk minden megmaradt disze, ékszere és pompája. Az embereket egy nagy érzés hozta össze erre a jubileumi szolennitásra: a jogos büszkeség a magyar tudomány ereje és hatalma miatt és egy nagy gondolat: jövő megmaradásunk és fölemelkedésünk gondolata. Emlékezés és reménység ünnepeltek a Kolozsvárról Szegedre számüzött és itt otthonra talált egyetem jubileumán: mult és jövő találkoztak és ez a fejedelmi találkozó uj hitet, erős bizalmat, rendületlen munkakedvet öntött a csüggedőkbe is.

Ott volt ezen a jubileumon az ország kormányzója, ott volt a dáliás és jóságos József főherceg, akit a népszerüség verőfénye ragyogott be, valamerre megfordult és a világi és egyházi hatalom számos birtokosa mellett megjelent világraszóló lángesze fényességével és melegségével Dohnányi Ernő, Liszt Ferenc méltó utóda, aki magasztos áhitatu magyar Hiszekegyével és sziveket hóditó zongorajátékával tette még tündöklőbbé a fényes jubileumot. Mert elmulik lassan minden e világon, nagyság, dicsőség, hatalom, boldogság, kincs, hir, rang, mind veszendők, de egy, ami megmarad és tovább hat, a jövőbe sugárzik, és ez a *szellem*, az isteni szikra az emberi lélekben, az a fönséges és győzelmes prometheuszi láng, amely kulturát alkot ezen a földön, amely harmóniát hoz a zürzavarba, amely világosságot gyujt a sötétségben.

Ennek a fénynek és ennek a melegnek, a magyar kultura világosságának és melegének ünnepe volt Péter és Pál napján Szegeden. Azért történt hogy az emberek egy napra ismét összetaláltak, hogy az ellentétek egy napra megint kibékültek, a viszályok elsimultak, a lelkek kiderültek és a szellemek föleszméltek.

A magyarság érdeke volna, mindnyájunké, hogy az ilyen ünnepi fényből és melegből minél több jusson a szürke hétköznapokra is. Hogy legyen már egyszer csakugyan ünnep e magyar világon: *a megértés, a belátás, a munka, a testvériség ünnepe.*

A kultura és jólét arany napja ragyogjon paloták és kunyhók ablakán, minden magyar lelkében egyaránt!

Az egyetem ötvenéves jubileuma.

Horthy Miklós kormánózó és József főherceg Szegeden.

A Kolozsvárról Szeged vendégszerető falai közé menekült Ferenc József Tudományegyetem Péter-Pál napján, csütörtökön ünnepelte meg fönnállásának ötvenedik évfordulóját. Ötven év a világtörténelem időtengerében nem nagy idő — alig egy emberöltő, de ötven, munkában, a tudományok szolgálatában eltöltött küzdelmes esztendő megérdemli a méltó ünneplést.

— Milyen különös — mondotta az egyetem diszközgyülésén az egyik üdvözlő szónok —, milyen furcsa, hogy a *kolozsvári* egyetemet Szegeden üdvözli, a *Sopronban* székelő *selmecbányai* főiskola és a *Pécsre* menekült *pozsonyi* egyetem . . . Milyen furcsa, nem tudja az ember, nevessen-e, vagy sirjon rajta . . . Az ünneplés meleg hangulatát bizony sokszor lefompilotta ez a szomoru valóság és az örömkönnyek közé gyakran vegyült a bánat könnye is, de az ünneplést ezek az összevegyült testvérkönnyek még szentebbé, még igazabbá tették.

Megérkezik a kormányzó.

A reggeli szél vidáman lengette a a napfényben fürdő trikolórokat. A nagyállomás előtti téren egyre szaporodtak a csillogó fogatok. Rohamsisakos katonák sorakoztak keményen pattogó vezényszavak ütemére, lovas rendőrszakasz alatt szikráztak a bazaltkockák. A tölgyfalombokkal diszitett bejárat előtt aranyhimes, paszomántos, diszmagyarba öltözött urak csoportosultak. A két ivlámpán koszoruzott magyar cimer, fölötte zászló lengett.

Az indóházépület tágas előcsarnokába pálmaligetet varázsolt a rendezőség. Piros szőnyeg futott föl a lépcsőn, át az éttermen, ki a perronra. A perronon jobbról feszes „vigyázz"-ban álló rohamszázad, a bejárat előtt diszmagyarba öltözött notabilitások, az egyetemi tanács, magasrangu katonatisztek, lilatalárós főpapok.

Nyolc óra előtt néhány perccel zajtalanul besiklott a pályaudvarra a Turán-vonat. Az egyik udvari kocsi ajtaja fölpattan, kilép rajta két testőr, utánuk egy parancsőrtiszt, majd néhány pillanat mulva *Horthy* Miklós kormányzó. A várakozók tömegén harsány éljenzés viharzik végig.

A kormányzó ruganyos léptekkel elhalad a diszszázad előtt, fogadja a parancsnokok jelentését, majd a küldöttségek előtt megáll. Dr. *Aigner* Károly főispán rövid beszéddel üdvözli, amire a kormányzó válaszol, majd odalép dr. *Somogyi* Szilveszter polgármesterhez és néhány percig beszélget vele. Ezután kíséretével a lóversenytéri gyakorlótérre hajtat, ahol szemlét tart a helyőrség fölött.

A szemle után a kormányzó ismét visszatért a Turán-vonatra, ahonnan háromnegyed tizkor indult el kíséretével a rókusi templom felé.

Ünnepi mise a rókusi templomban.

Jóval 9 óra előtt már zsufolásig megtöltötte a diszes ünneplő közönség a templom hajóját. A bejárónál az egyetemi ifjuság állt sorfalat, mig a rendet egy szakasz rendőr tartotta fönn. Kilenc óra után sorra érkeztek meg a különböző társadalmi egyesületek, hivatalok képviselői, majd megérkezett dr. *Menyhárt* Gáspár rektor a dékánokkal és az egyetem tanáraival, akik a templom bejáratánál elhelyezkedve várakoztak a kormányzóra és a királyi hercegekre. Kevéssel 10 óra előtt a kirendelt katonaság tisztelgése jelezte *József* főhercegnek és fiának *József Ferenc* főhercegnek megérkeztét, akiket a rektor üdvözlése után *Várhelyi* József pápai prelátus az oltár előtt elhelyezett imazsámoly mellé kisért. A templomból kintrekedt közönségnek és a tanulóifjuságnak éljenzése közben érkezett meg a kormányzó, jobbján a főispánnal a templom bejáratához. Az egyetem tanácsa, élén a rektorral, a kormányzó elé vonult, akit a templom előcsarnokában teljes papi diszben Várhelyi prelátus fogadott. Amint a kormányzó az oltártól balra föntartott diszhelyet elfoglalta, fölbugott az orgona és Várhelyi prelátus megkezdte az ünnepi Te Deum pontifikálását, a diszbe öltözött papság segédletével. A szentmise alatt a templomi énekkar *Mayer* Antal karnagy vezetésével dr. *Dohnányi* Hiszekegyét adta elő, majd régi magyar egyházi énekeket énekelt *König* Péter orgonakisérete mellett. Az istentisztelet után a kormányzó a kiséretében levő méltóságokkal és előkelő kiséretével az egyetem jubiláris ünnepségére hajtatott.

Egyéb istentiszteletek.

Az alatt, mig a rókusi templomban folyt a mise, a többi felekezetek templomaiban is hálaadó istentisztelet volt. A zsinagógában dr. *Löw* Immánuel főrabbi magasszárnyalásu beszédben emlékezett meg a Ferenc József-Tudományegyetem két tudós tanáráról, *Somló* Mórról és *Hajós* Ignácról. A jubiláló egyetem üdvözlése után a Himnusz eléneklésével fejeződött be az ünnepély.

A jubiláló egyetem diszközgyülése.

A rókusi templomból féltizenegy órakor ért a kormányzó és kisérete az egyetem központi épülete elé. A rektor és a dékánok fekete talárban, nyakukban a széles dékáni láncokkal fogadták az egyetem kapujánál a magas vendégeket. A kormányzót a rektor üdvözölte. Az üdvözlés után a kormányzó szükebb körü kíséretével és az egyetemi tanáccsal a pálmákkal ékesitett előcsarnokban álló egyetemi hallgatók sorfala között a rektori hivatalba vonult.

A másodemeleti aula időközben zsufolásig megtelt. Az emelvény mögötti sarokban foglaltak helyet az egyetem tanárai, az ifjuság képviselői. Szembe az ajtóval emelvény, rajta karosszék, — a kormányzó számára föntartott hely. A tanácsi emelvénnyel szemben, az első sor közepén, magastámláju karosszékben ült *József* főherceg, mellette balról *Dohnányi* Ernő, dr. *Tóth* Lajos államtitkár, dr. *Somogyi* Szilveszter polgármester, balról gróf *Bethlen* István miniszterelnök, *Scheffler* Alajos és a „sub auspiciis gubernatoris" doktorrá avatandó három jelölt. A második sorban a társegyetemek és főiskolák képviselői. Mögöttük a hatóságok, testületek képviselői, magasrangu katonatisztek és polgári méltóságok.

Hatalmas éljenzés fogadja a terembe lépő kormányzót, aki elfoglalja a számára föntartott helyet. Utána az egyetemi tanács is bevonul.

Dr. *Menyhárt* Gáspár rektor elmondja a „Magyar Hiszekegy"-et, majd rövid beszéddel megnyitja a jubiláló egyetem diszközgyülését, amihez a kormányzó engedélyét kéri. A kormányzó rövid beszéde után dr. *Tóth* Károly, a jogi fakultás dékánja emelkedik szólásra.

— Az évzáró közgyülésen — ugymond — régi szokás, hogy valami tudományos kérdéssel foglalkozzon a rektori adó kar dékánja. Én ez alkalommal mégis szakitok ezzel a szokással, mert ez a közgyülés fölülmulja jelentőségében az eddigieket. Ezután részletesen ismerteti azt a kálváriát, amit a Ferenc József Tudományegyetem tanári kara és ifjusága a román üldözés alatt megjárt. Beszédét osztatlan tetszés fogadta.

Utána *Kovács* Gábor orvostanhallgató az ifjuság képviseletében mondott szép beszédet, majd dr. *Csengery* János a bölcsészeti kar dékánja olvasta föl magasszárnyalásu ünnepi ódáját.

„Sub auspiciis gubernatoris".

A jubiláló egyetemet üdvözölték ezután a társegyetemek, testületek, hatóságok képviselői, majd következett a „sub auspiciis gubernatoris" doktoravatás. A dékánok előterjesztésére ifju *Kövesdy-Boér* Elek, *Dióssegby* István és ifj. *Dudits* Endre nyerte el a kormányzó vasgyürüjét. A doktorrá avatottaknak a kormányzó néhány meleg szóval kivánt szerencsét.